

Проект «Підтримка реформ у сільському господарстві та земельних відносинах в Україні»

land.kse.org.ua

Результати Роботи

 <p>ПРОЕКТ Підтримка реформ у сільському господарстві та земельних відносинах в Україні</p> <p>KYIV SCHOOL OF ECONOMICS THE WORLD BANK IBRD • IDA WORLD BANK GROUP</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Фактичні дані та економічний аналіз для дискусії щодо земельної реформи ➤ 3 інноваційні продукти ➤ 10 академічних досліджень ➤ 40 оригінальних аналітичних публікацій у понад 10 ресурсах ➤ 160 тис. підтверджених переглядів ➤ Організація діалогу: уряд, асоціації агробізнесу, банківський сектор, МФО
---	---

Період реалізації: травень 2015 – грудень 2017.

ІННОВАЦІЙНІ ПРОДУКТИ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

Моніторинг земельних відносин

Наступний системний крок до прозорості земельних відносин в Україні після побудови у 2013 році електронного Державного земельного кадастру. Забезпечив публічний доступ до масштабного пласту показників.

- ✓ Єдина база даних про земельні відносини від усіх державних органів
- ✓ 140 показників у єдиній системі
- ✓ Рівень областей, 440 районів і 124 міст
- ✓ Уперше: всі дані – у відкритому доступі
- ✓ Розроблено методика та реалізовано Пілотний проект
- ✓ Постановою Кабінету Міністрів України №639 від 23 серпня 2017, яка була розроблена за участі Проекту, Моніторинг впроваджено у практику державних органів.

- ✓ Презентовано у Києві, Вашингтоні, Римі, Барселоні, Тбілісі, Кембриджі

Інформація про дані «Моніторингу», звіти та база даних – на сторінці Проекту www.land.kse.org.ua.

Рейтинг регіонів

Інструмент для оцінки якості земельних відносин та інвестиційної привабливості областей, районів та міст

- ✓ Порівняння стану земельних відносин в 564 адміністративно-територіальних одиницях на основі даних Моніторингу
- ✓ Розроблено методика оцінки
- ✓ Держгеокадастр розглядає можливість застосування для регулярної оцінки ситуації реформуванням земельних відносин на місцях.

Дистанційне зондування Землі

Дозволяє отримувати дані щодо фактичного використання с/г земель за допомогою космічних знімків. Реалізовано пілотний проект у 2-х районах: результати підтвердили необхідність застосування.

ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

Установа-виконавець: МГО Київський Економічний Інститут (КЕІ) при Київській Школі Економіки.
Фінансування: Світовий банк. Координатор Проекту з боку Світового банку – Клаус Дайнінгер. **Нагляд та координація діяльності:** Керівний комітет Проекту у складі представників 15 установ. Затверджував пріоритетні напрямки діяльності. З березня 2017 функціонував у складі Групи з питань реформування земельних при Мінагрополітики. **Керівник Проекту:** Денис Нізалов, PhD. **Листування:** land_project@kse.org.ua

Проект

«Підтримка реформ у сільському господарстві та земельних відносинах в Україні»

АНАЛІТИКА ЯК ВІДПОВІДЬ НА ПОПУЛІЗМ

Особливістю публічної дискусії щодо земельної реформи в Україні традиційно було те, що переважала політично забарвлена, емоційна аргументація. В інформаційному полі спостерігався брак фактичних доказів. Аналіз та розрахунки щодо найбільш актуальних тем земельної реформи сприяли переведенню дискусії на мову цифр і фактів.

Дослідження та публікації охопили такі теми:

- можливі моделі запровадження ринку землі
- аналіз громадської думки
- економічні оцінки наслідків скасування мораторію (зокрема, розрахунки попиту та пропозиції)
- прогнозні оцінки вартості землі після запровадження ринку
- вплив обмежень на ринку землі (таких як мораторій) на продуктивність сільського господарства та доступу до кредитних ресурсів
- вплив запровадження мінімального 7-річного терміну оренди на стан ринку оренди
- інструменти фінансування ринку землі
- захист прав власників землі, тощо.

Вони дали відповіді на питання, які найчастіше фігурували в дискусіях. Відповіді на значну кількість запитань було дано уперше.

Публікації у понад 10 ресурсах

VoxUkraine, Ліга.Бізнес, Економічна правда, Agravery, Delo, Agroportal, Левый Берег, worldbank.org, ін.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІАЛОГУ

У рамках Проекту було знайдено організаційну форму співпраці 15-х українських державних установ, експертного середовища, неурядових міжнародних організацій для спільної роботи з розробки формату ринку с/г земель. На початку їх представники входили до Керівного комітету Проекту, а згодом, у березні 2017, на його базі утворено Робочу групу з питань реформування земельних відносин при Мінагрополітики, яка розробляє ключові напрямки, стратегію земельної реформи та її окремі елементи.

Організація майданчиків для фахових дискусій виявила себе як результативна форма для співпраці, обміну інформацією, вироблення спільних рішень усіх зацікавлених сторін. За час проекту такі дискусії дозволили опрацювати такі теми: розвиток орендних стосунків, кредитування під заставу с/г земель, захист прав власників землі, тощо.

Так, за результатами комунікації банківського сектору та фермерських асоціацій напрацьовано пропозиції щодо впровадження інструментів фінансування ринку землі, які використано у роботі над законопроектом «Про обіг земель» та інших нормативно-правових актів.

«Проект став новим досвідом у підтримці Світовим банком реформ в Україні, і не лише в земельній сфері. Фактично, за цей період створено аналітичну платформу в сфері земельних відносин, на базі якої проведено низку прикладних досліджень, розроблено декілька інноваційних інструментів та апробовано їх практичне застосування. Ці продукти вже стали прикладом кращої світової практики в сфері земельних відносин».

**Клаус Дайнінгер, провідний економіст
Світового банку**

ПАРТНЕРИ ПРОЕКТУ

Світовий Банк – IFC - Міністерство аграрної політики та продовольства - Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру - Міністерство юстиції - Міністерство економічного розвитку і торгівлі - Державна служба статистики - Державна судова адміністрація - Державна фіскальна служба - Державне агентство водних ресурсів - Комітет аграрної та земельної політики Верховної Ради - Федерація роботодавців агропромислового комплексу та продовольства України - Українська аграрна асоціація - Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу»